

HEBREOS

Maija'quëpi Ì Mamaquëja'a Capi

1 ¹Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ìte quëcaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ²Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire ì mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña ì ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña ì coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa toni, jeteyo'je Maija'quë ñu'lico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire ìsi cuañosi do'ire. ⁵Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje ì huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë ìsihuë.

Te'ireje ì huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, ì pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶Jaje pa'iquëta'are iye yejana ì mamaquëre te'ire ìsiquë capi:

Si'a ì huiñaohua'i ìte do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷Maija'quëpi ì huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutujë pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toajë pa'iohua'ire neñë.

⁸Jaje pa'iquëta'are ì mamaquëre capi:

Ìna, Diusu, më'ë cuañëne cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuañëne cato nuñere pa'ë.

⁹De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai sihuayere ìsipi, më'ë

cajeohua'ire ìsiye jerepa.

¹⁰Cui'ne yequeje capi:

Ìna, ìti huëo maca më'ëpi Èjaë, yejare nehuë.

Cui'ne mël'ëpi ma'tëmoje nehuë.

11 Mël'ë de'huase'e cato carajaj ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are mël'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

12 Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore mël'ëpi ju'i ca ñeõneje pa'ye ñeõja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconi suñacaiyeje pa'ye mël'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, mël'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Mël'ë pa'ie ti carajaiñe paja'coa.

13 Diusu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'ruj'ë, yë'ë ëja te'tena,

mël'ëre sañope yo'ocohua'ire mël'ë quëo huë'ehuëna t'ëya me macaja'a.

14 Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire coçaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

2 ¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijë pañu'u, hua saiye paja'cohua'i. ² Maija'quë cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito ¿mai me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Èjaëpi du'ru macarepa pa'ire quëapi. Ja jeteyo'je i quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë. ⁴ Cui'ne Maija'quëje i cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye yo'o iñopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yëyeje isisi tutupi yo'oque.

Jesucristo Pajje Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijë yequë mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña toyase'ena te'i quëaquë caji:

Ina, Diusu mël'ëpi ite huanëyema'ë cuasahuë.

Juni huesë capë hue'ere do'ire mël'ëpi ai co'a ju'i cocasi'i caquë yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, mël'ëpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa nehui tëcahuë jaje pa'ijaquë caquë:

Jaje pa'isiquëta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye mël'ë de'huase'e cuañequëre Èjaëre pare nehuë, mël'ëpi.

⁸ Si'aye i quëo huë'ehuëna t'ëya meni saoca'ë, mël'ëpi.

Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna t'ëya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nehui tëcahuë huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni. Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa neöpi.

Cuasa nëoëna, ai yo'oquë ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañë, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ìpi quëcoquëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, si'aohua'i ì mamajëpi ì de'o co'amañare conì payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni ìohua'ire huasoquëni de'oquëre pare nepi, ì ai yo'o do'ipi. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne ì huasosicohua'i conì si'aohua'i te'ini pëca ja'quëre payë. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iyë ayere casi'li yë'ë yo'je tsire
cui'ne jëjësi'i, jai paì tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupë caji yequeje:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre ìsisi mamajë ja're conì.

¹⁴ Ìna ìsisi mamajë cato te'e capëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë. Jaje cui'ne Jesujë pa'ina ai de'oni te'e capë cui'ne te'e tsie hue'equë paji'i, paì hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, ì ju'iñepi huati huani jëo tutu jiosi'i caquë. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseja cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ë paji'i, hu'iñaohua'ini çocas'i caquë. Ì cato Abraham tsëcapëni çocaiyere caquë daji'i. ¹⁷ Ja çocaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Èjaëre papi, teaye ñani çocaiquëre papi, cui'ne ì ai yo'osi do'ipi paì co'aye yo'oyere saì toçaiquërepa pasi'i caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañuquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire çocai cuañuquë pa'ija'quë api, neña cuañojë ai yo'ocohua'ire.

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

3 ¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësarü a'ë, Maija'quë paì acohua'i, ì tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sëte Jesús Maija'quë jëjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehuoquë yo'o tì'aquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesujë si'aye de'oye sehuoquë yo'o tì'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Èjaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, je'quë ìti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañuquë api, ìti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña paì nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diosu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o tì'aquë paji'i, ìte necaiquë sëte, si'a Maija'quë huë'e ñacai. Ì necaiyere cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa ìnoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sëte, de'oyerepa ì huë'e yo'o tì'aquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ìte tuijë ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Paj Pëa Huajë Jajë

7 Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyopi caji, toyase'ena:

Yurepi, mësarü Maija'quë caye asasicohua'i pani,

8 Jëa joñoa nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye.

Jetö cuene yejana Maija'quëre neñasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë.

9 Jaronä mësarü aiohua'i yë'ëre neñahuë,

tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.

10 Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi cahuë:

Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,

“si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë”

11 Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë,

cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë hue'ñana.

12 Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü cuasayere. 13 Coa ai jerepa mu'seña ñape pajë ñapere sa'ñe yëhuojë ca sëtöjë'ë ja yë'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye tëtö saima'në. Jaje yo'ojë'ë, mësarü acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. 14 Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're conï pajë'cohua'i a'ë canï ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jëoma'pë tuiye pa'iji.

15 Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji:

Yurepi mësarü Maija'quë caye asasicohua'i pani,

Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuojë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

16 ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'ö asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paë'ë.

17 ¿Cui'ne ne ja're conï Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini. 18 ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë hue'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini.

19 Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca ti'añe pase'le ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4 1 Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësarü acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere ti'añe pama'cohua'ini cajë. 2 Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahüë. Ja do'ire coçaiye papi, huaso coca asase'e. 3 Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,

cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. 4 Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tëjini.

⁵Toyase'e tìjupë ca coji:

Yè'è pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'è.

⁶Jaje cani caji, ja yè'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuë. ⁷Jaje pa'ina, Maija'quëpi tìjupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'è, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'ej'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani

jëa joña nema'pë de'oye sehuojë pa'ijj'è.

⁸Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tìjupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapì. ⁹Jaje pa'ito ja yè'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tëjini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tëjini pëa huajëse'ejë pa'ye. ¹¹Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹²Maija'quë coca cato pa'iyë a'è cui'ne tutu què'ye a'è, si'a te'ña hua'ti niusico jëjësëne seña maca jëjësëne a'è. Jaje pa'yepi pa'ise'e cuasaye cui'ne mai joña sa'ñahuërepa cuasayena jo timeñe a'è. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'è, joyo cuasayere. ¹³Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'ahua'i yo'ose'e iñoja'quë a'è.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Èjaërepa

¹⁴Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Èjaërepa, mai mëne quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵Maija'quë huë'e ñacai Èjaëre papi mai tutu peoye teaye ñani çocasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tëto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'è paji'i. ¹⁶Jaje pa'iyë sëte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi çocaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5 ¹Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. ²Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuãñoñere caquë.

⁴Jaje pa'ina, te'lije cuasaye peoji, yè'è a'è, Maija'què huè'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquère me jaje cuasaye'ni. ⁵Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Èjaëre nepi. I co'ye Maija'què huè'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'è paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yè'ëpi mè'ère pa'iyè isihuè,
mè'è a'è, yè'è mamaquè.

⁶Yequeje caji, toyase'e ite:

Mè'è a'è, Maija'què huè'e ñacai Èjaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecjè pa'i.

⁷Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquè Maija'quère seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huè'o tutu paquère asaquè. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸Cristo Maija'què mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quère de'oye sehuocaiye. ⁹Jaje yo'oquè ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocai'ohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰De'ouna, Maija'quëpi ite i huè'e ñacai Èjaëre pare nepi, Melquisedecjè pa'ire. ¹¹Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quèa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹²Tsoe mësarú yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yè'ta'a a'jiñe mañare Maija'què coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyè. Mësarú cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyè, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³Jaje ojese'e ucujè pa'icohua'i cato tsítu'ujè pa'iohua'i a'è, ti co'aye cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'è. ¹⁴Jëa a'o cato aiohua'i aiñe a'è, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6 ¹Jaje pa'iyè sète aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pè pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jeoconi ponëñere, cui'ne Maija'què pa'iji cuasayere. ²Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i sjo'pëana patojè secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'què pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³Jaje yo'ojacohua'i pa'iyè, Maija'quëpi nuñerepa jaje yèè coçaito.

⁴Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'què de'o sèñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diosu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵cui'ne Maija'què coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequè mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tìjupè Maija'quëna ponè coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'què mamaquëni tìjupè quejè yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejè yo'oni. ⁷Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'è. Ocoquëna, si'anè saquëyejè pa'iohua'i a'è. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'què api. ⁸Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaïma'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye èo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejê Pa'iyepi Qcue Pa'i Macarepa Paye

⁹Jaje mäsarute Maija'quë do'ijê mañare cajëta'a cuasayë mäsaru cato itire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mäsaru sehuosicohua'ire oijë cocaijê inose'e, cui'ne mäsaru ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mäsarupi si'anë pai ñape jare jajese'e tēji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mäsaru uteyere tiñarepa inoja'cohua'i a'ë. ¹²Coeyë, mäsarupi josaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mäsarupi Maija'quë pa'iji cuasajë yo'lo jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sēte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴“Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina.” ¹⁵Jaje caëna, Abraham quëcopi, jeoma'ë, utequë isi cuañopi, ite ca nëose'ere. ¹⁶Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷Jaje pa'ina, Maija'quëje i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa inosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire silhuajë ocue pa'i macarepa pa'iyë isiji, ipi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejê pa'isicohua'ire. ¹⁹Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jëo dëorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

7 ¹Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ²Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiyë a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'lo ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iyë” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë ëjaë caye pa'iji, “Salem Ëjaë” cani. ³Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna

isipi. ⁵Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsécapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsécapë acohua'ini. ⁶Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsécapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tserë isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañoquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. ⁸Maija'quë tserë coa isijëna, pacohua'i cato ju'licohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yë'ta'ua huajëquëre. ⁹⁻¹⁰Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre pa'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'i Leví tsécapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsécapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsécapë acohua'i pa'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsécapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë. ¹²Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³Jaje pa'ina, mai Ëjaëni toyase'e caji, ñeje: "Yeque Israel pai tsécapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsécapë aquë api." ¹⁴Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsécapëja'a, mai Ëjaë cato daji'i, Judá tsécapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'ie ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañoñe quëaji. ¹⁷Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸Jaje pa'ie sëte ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne coçai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'ie. Japi Maija'quëna tsiojaiñe necaji'i, maire.

²⁰Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i pa'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²²Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³Jai pai

pa'è, yecohua'i Maija'què huè'e ñacaicohua'i ju'ijè carajaicohua'i sète. ²⁴Jaje pa'iquèta'are Jesús cato ti ju'ima'què sète Maija'què huè'e ñacaiye yequèna se jeocaiye peoji. ²⁵Jaje pa'i do'ire Maija'quèna tsiojaicohua'ire, ti pani huesèja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesèquè sète jaohua'i pa'iyere caquè Diusure secacai pa'iji.

²⁶Jaje pa'ina, Jesús cato mai yèsiquère papi, Maija'què huè'e ñacai Èjaèrepa. Jaè cato de'oquè api, ti co'aye peoquè api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquè api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'què api. Jaje pa'ini ma'tèmo pa'iyere jerepa pa'ire nesiquè api. ²⁷Yecohua'i Maija'què huè'e ñacai èjaohua'i cato si'a mu'señapi nèicohua'ire huaijè, du'ru macarepa johua'i co'aye yo'o do'ire èojè isijè Maija'quère seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere èojè isijè secacaicohua'i a'è. Jaje pa'iquèta'are Jesús cato te'ere papi i capè ai yo'o do'ipi Maija'quère isi tējipi. ²⁸Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'què huè'e ñacai èjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquèta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'què ca nèose'epi hue'yopi, Maija'què huè'e ñacai Èjaère i mamaquèni, nuñerepa de'oquèni, ti pani huesèquèni.

Jesupi Maija'què Huajè Ca Nèose'aja'a Cacaiquè Api, Maire

8 ¹Si'aye yèquè case'e èjarepa iye a'è. Payè, Maija'què huè'e ñacai Èjaère pare, Maija'què ñu'ico èja te'tere ñu'ina, jeto ma'tèmore. ²Pai nema' huè'ere pa'iji, iore pani, Maija'què nesi huè'ere, jarote pa'i Maija'què huè'e ñacai Èjaè sète, Maija'què huè'e ñacai pa'iji. ³Maija'què huè'e ñacai èjaohua'i cato, Maija'quèna isise'ere isijè, cui'ne nèicohua'ire huani èojè seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyè. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquè pani Maija'què huè'e ñacai Èjaè de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'eje pa'ye yo'ojè isicohua'ipi Maija'què huè'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquè'ni. ⁵Iohua'i cato ca'nipi nesi huè'ena Maija'què ayere necaicohua'i a'è, ma'tèmo pa'iyere ayere cuasajè yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huè'ere ne huèo maca Maija'quèpi capi, ite: “Yè'è mèl'ère jeto ai cutihuè inose'eje pa'iore neje'è.” ⁶Jaje pa'iquèta'are mai Èjaè Jesucristo Maija'què huè'e ñacai Èjaèrepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquè pa'iji, huajè cuasa nèose'ere. Ja huajè ca nèose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña què'ye a'è. Ja'nè ca nèose'e seña maca pa'ye a'è.

⁷Du'ru macarepa ca nèose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupè yeque ca nèoñe peora'pi. ⁸Jaje pa'ina, Maija'quèpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequè mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsècapère huajèye yo'o ja'ñe ca nèoñe pa'ija'coa.

⁹Jeto Egípto yejapi mèsaru aipère jètèna tseani etoni sa maca, ca nèose'eje pa'ye ca nèoñe peosipi:

jaohua'ire cato yè'è ca nèose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jeocohuè, caji, Èjaère papi.

10 Jā mu'seña tēto sai maca Israel pāire yē'è ca nēo jā'ñe iye a'è caji, Ëjaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yē'è cuañeñere tēocasi'i,
cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i,
jā maca yē'è pa'ija'quē a'è, iohua'i Diusu
cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'è, yē'è pāi.

11 Jā maca cato tsi mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yē'è coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'è.

Jaje pa'ijēna, mai Ëjaë cocare asajē'è, cajē yecohua'ipi cajeohua'ipi, pānita'a te'e tsēcapē acohua'ipi ye'yañu'u cajē yo'oye peosipi, tsoe yē'ère ire panī pāi ñape asa do'ire.

12 Cui'ne yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huāñejeja'quē a'è,

cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

13 Jaje pa'ina, huajēyere Maija'quēpi ca nēoni, du'ru ca nēose'ere ai co'amaña'è caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesē jā'ñe a'è.

Iye Yeja Maija'quē Huē'e Cui'ne Ma'tēmo Huē'e

9 ¹Tsoe hue'ña Maija'quē ca nēose'e cato, iye yeja Maija'quē huē'ena Maija'quē sejē yo'o jā'ñe quē'ye paji'i. ²Jā cā'ni huē'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuēre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsēoni nēco sailhuē, cui'ne Maija'quēre isisi aō, cui'ne mesa paji'i. ³Cayaye acore capi tēhuosico je tē'tere paji'i, yequē tu'rihuē ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴Jarote paji'i, huēo sē ma'ñare ēoco oropi de'o sailhuē nesico cui'ne iti ca nēose'e de'hua mahuē, si'a tē'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuē sa'nahuēre te'e oro ucu duruhuē paji'i. Iona ma'tēmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equē pa'isi tupē. Jāo cato cui'naopi huajēco de'oni joro quē'lico pa'isico paji'i, cui'ne quēna toñana ca nēose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵Cui'ne jā mahuē emēje'ere paē'è, huiñaohua'i capēa quē'iohua'ipi, Maija'quē pa'ie iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capēapi mahuē sjo toto si'aore peo hue'ña pē'pēhuē, pāi co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Jā ayere ai jerepa quē'aye peoji, yure cato itise'e palijaquē.

⁶Jaje de'huasicona Maija'quē huē'e ñacaicohua'ipi si'anē jēoñe peoyerepa cacayē, du'ru tu'rihuēna Maija'quēre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷Jaje paliquēta'are yeco seña maca tu'rihuē cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēre pase'e cacaye paji'i, te'e ometēcahuēre te'erepa. Cui'ne jarona cacaquē panī saye pa'iji, nēicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquē, cui'ne pāi co'aye yo'o do'ire saicasi'i caquē. ⁸Iye yo'ose'ēja'a, Maija'quē joyopi maire quēaji, jā yē'ta'a du'ru maca tu'rihuēna Maija'quēre seña pa'ito, Maija'quēre ca hue'ñare pana sai ma'api jā yē'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹Si'aye iye yo'ose'ere cato quēaji, iye mu'seña

pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, j̄arona Maija'quère isijè, cui'ne nëicohua'ire huaijè èojè s̄ecohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye p̄api. ¹⁰J̄a yo'oye cato coa āo āñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e èmèje'ese'e c̄ocaji'i. Jaje pa'ina, Maija'què si'aye yeque p̄ona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹Jaje pa'iquèta'are Cristo tsoe daji'i. Jaè api, Maija'què huè'e ñacai Èjaèrepa, si'a de'o co'amaña caraj̄a ma'ñere paquèrepa. I ñacai huè'e cato ai de'o huè'ere pa'è, nuñerepa yo'o huè'e a'è, p̄ai nema' huè'e a'è, iye yeja huè'ere caye p̄añè. ¹²Cristo Maija'què huè'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquè, cacama'è paji'i, huequè tsiere, p̄anita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquè. Jaje pa'ina, te'erepa caca t̄èjipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni ti pani huesèyere. ¹³Huequè èmèohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama èmèohua'i tsie cui'ne huequè nomi ts̄i tsie Maija'quère isi hue'ñana èosi huata tutu què'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu què'ye pa'iji, èmèje'ese'e. ¹⁴Jaje pa'iyè sète, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquè'ni! Maija'què joyopi ti pani huesèquèpi yo'oquèna, ija'a co'ye Maija'quèna isiquè ti si'si t̄e'ña peoquèpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa t̄ocaji, Maija'què huajèquère pare de'oye necaijajè caquè.

¹⁵Jesucristo api, huajèye ca nèose'ere yo'oquè, Maija'què cajeohua'ire p̄aire necaiquè. Jaje pa'ina, i ju'iñepi s̄ai t̄ocaji'i, ja'nè ca nèose'ere yo'ojè tayose'ere, Maija'què soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nèose'ere pajajè caquè. ¹⁶Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nèose'epi do'i què'yerepa pa'ijaquè cani du'ru macarepa iti ca nèosiquèpi ju'isiquè api asayerepa pa'iji. ¹⁷Iti cuasa nèosiquèpi ja yè'ta'a huajèquè pa'ito ca nèose'e do'i peoye pa'iji. Juquèna, do'i què'ye paji'i. ¹⁸J̄a do'ire du'ru macarepa cuasa nèose'epi do'i què'ye pa'ijaquè cajè tsie casose'epi, huèose'e a'è. ¹⁹Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire què'epi, Israel p̄aire cuañese'e cayere. Quèa t̄èjini maja'i naña sèohuè nesicopi catè yoje pa'iona, hisopo tarana huèni huequè cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pèpèna tsiepi sa'cuapi, cui'ne p̄aireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰Jaje yo'oquè capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'què mèsaru yo'o ja'ñere cuañe nèonere do'i què'ye neñere iñoñe a'è." ²¹Jaje caquè Moisés, Maija'què ca'ni huè'èje tsiepi si'a huè'e sa'cuapi cui'ne Maija'quère necaijè yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuè. ²²Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire s̄ai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejojaji'i

²³Iye yeja ayere ma'tèmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijè isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquèta'are ma'tèmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijè isiyè jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tèmo huè'èje pa'iore nesi huè'ena cacaye p̄api. I cato jare ma'tèmora pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pèca ja'què ña hue'ñana. ²⁵Maija'què huè'e ñacai èjaèrepa

judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'ye paji. 26 Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tëji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. 27 Pai ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tëjyese'e pa'iji. 28 Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tëjipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10 1 Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojajijë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. 2 Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. 3 Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cocaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. 4 Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye tija ma'ñe paji'i.

5 Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre:

Më'ëre isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiye më'ë cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

6 Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

7 Ja maca ñani cahuë: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë. Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere.”

8 Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji. 9 Casiquëpi jeteyo'je acore caji: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë.” Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejoni huajëyere neñë, caquë. 10 Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tëjiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo tijañe peoye a'ë. 12 Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tëjipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji. 13 Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saojaquë caquë. 14 Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. 15 Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

16 Yë'ëpi ja mu'seña tëto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yè'è cuañeñere ayaja'què a'è,

Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'què a'è, yè'è cuañeñere.

17 Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'què a'è, iohua'i taylorè co'aye yo'ose'ere.

18 Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'le sète, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u caje isijè yo'oye peoji.

Maija'quèna Tsiojañe Pa'iji

19 Jaje pa'iyè sète Maija'què do'ijè yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'què huè'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. 20 Jesús ju'i do'ipi huajè ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijè ti'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. 21 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'què huè'ere pa'i maire secacai Èjaèrepa, Maija'què huè'e ñacai Èjaè sète. 22 Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quère cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capèje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yè'ta'a co'acohua'ire nēiñe peocohua'ipi, ca'rama'pè Maija'què què'rona sa tsiojañu'u. 23 Jaje pa'ina, Maija'quèpi i ca nēose'ere isire paja'què api cuasa do'ire, ti jèa coema'pè ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quère pa'ire paji cuasajè mai utejè yo'oyere. 24 Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'lja'core. 25 Jaje pa'ina, mai Èjaè dai mu'se jerepa ja'yere pa'iyè sète pai ñape yecohua'ire ca sètoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anè jèoma'pè tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pè pañu'u.

26 Jaje pa'iquèta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iyè asasicohua'ita'a ja yè'ta'a co'ayere yèjè yo'ocohua'i pa'lito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai toçaiye. 27 Coa Maija'quère sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'le huajèya'ye pa'iose'le uteye pa'iji, toa corò mèi hue'ñapi pai ñape yo'ose'le ñani nejo hue'ñapi. 28 Naj'è, Moisés cuañese'ere, sehuoma'è yo'osiquère, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'lito ti oima'pè jaète huani jèoñe paji'i. 29 Jaje pa'lito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'è, ja tsiepi Maija'què tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'què mamaquère meñe tsa'cujè, Maija'què ca nēose'le tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'què joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajèye ca nēose'ere do'i què'yerepa meñe necaiye a'è. 30 Maipi asayè, Maija'què case'le: "Pai yo'ose'le nuñerepa ñaquè ne de'huaye cato yè'è yo'oye a'è. Yè'èpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'què i paire ñaquè iohua'i yo'ose'ere pa'ye saija'què api." 31 Ai huajèya'ye pa'ye a'è, Maija'què huajèquèrepa jèñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

32 Mèsarujala mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quèco paye pajè quècose'ere cuasajè'è. 33 Jaje quècojèna, mèsaru acohua'ire ai co'aye cajè cui'ne co'aye yo'ohuè, si'a pai ña hue'ñana. Jaje yo'ojèna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paè'è. 34 Co

cuãñosicohua'ire mäsarupi teaye ñajë cöcaë'ë. Cui'ne mäsaru co'amañare peo hue'ña jitoje sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmöre ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojë. ³⁵Jaje pa'ina, mäsaru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jeocomap'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mäsaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë. ³⁶Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mäsaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë. ³⁷Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api,

Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

Pa'ire Paji Cuasaye

11 ¹Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë. ²Jaje pa'ina, mai aihua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuãñoñuë.

³Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i isiye sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuãñoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o ti'lañe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'lañe.

⁷Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuãñopi, iye yeja paise'e ne huesëjëna.

⁸Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jarona saiye, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuãñoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire.

12 Jaje pa'ina, Abraham pani tēji mu'señapi i acohua'ire jai paire papi quēna huē ma'ñoco ja'li pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tē'tēpa mejahuēje pa'yere pare, cuēcue saoye peoyerepa.

13 Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quē ca nēose'le pama'pē jujua'huē'ē. Jaje pa'iquēta'are pa'ire paji cuasacohua'i sēte so'opi se ñajē, pa'i ja'ñere sihua'ahuē'ē. Jaje pa'ina, iye yejare t̄iohua'ipi coa pa'iyē, cuasa'ahuē'ē.

14 Jaje cacohua'i cato t̄iñarepa quēayē, ja yē'ta'a yequē yejare iohua'i paja yejare co'ejē cu'iyē cajē. 15 Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajē cacohua'i pani tsoe co'ira'huē, iohua'i daisi yejana. 16 Jaje pa'iquēta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yēhuē, ma'tēmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripē, iohua'i pa'ija'to paye sēte Maija'quē huajēya' coema'ē pa'iji, iohua'i pēca ja'quēre hue'yoto.

17 Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quēpi neñasi'i caquē caēna, i ca nēosi mamaquēni huani ēoquē isiquē sēs'i'i caquē yo'opi. I mamaquē te'i macani isire pasi'i caquē yo'opi, 18 Maija'quēpi Isaac do'ija'a jai paire mē'ē acohua'ire paja'quē a'ē ca nēosiquēta'are. 19 Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesē yo'oye papi. Asaquē yo'opi, Maija'quēpi ju'isicohua'ire huēoquē pa'yere. Jaje pa'ina, ju'isiquēje pa'ini mamaquēre huajēquēre pa copi.

20 Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequē mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. 21 Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajēre, pai ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'iñe ti'asi maca. Cui'ne i doquē cu'i tupēna jēaye tota paquē nēcaquē Maija'quēre de'oquēre pa'ni caquē sihua'aji'i. 22 Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajēpi Egítopi yequē mu'se etani saija'cohua'i a'ē capi. Caquē i tara jaje yo'ojē'ē caquē cuañepi.

23 Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ējaēpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'le pa'itoje, ca'rama'pē tsihua'ēre de'oquē macani ñani oijē Moisésre ja'a coasiquēni pēca ja'quēohua'i toaso ñañēohua'ire yahueni pahuē. 24 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posē de'osi maca coepi, Egípto ējaē mamaco, mamaquē hue'yo cuañoñe. 25 Coa ai jerepa Maija'quē pai ja're co'aye yo'o cuañoñere yēpi, co'ayere yo'oquē nēhui tēcahuē maca sihuaye pa'yere coequē. 26 Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quē t̄secohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quē ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquē. 27 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ējaē ite pēiñe ca'rama'ē Egítopi etani sani, Maija'quēre ñañeje pa'yerepa i yēyere cuasaquē ocue pa'i macarepa paji'i.

28 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajē mu'se ti'iquēna, sihuaquē cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajē'ē caquē. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaēpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquēre pare huaiye paja'quēre capi. 29 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saiyēje pa'ye je'ē'ē, yequē je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jēñu'u cajē yo'ojē dutu jujua'huē'ē.

³⁰Pa'ire paji cuaca do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërèhueja'a të'ija'ahuè'è. Tè'ijaisi maca tëhuopapi jè'ye darèa'co'è. ³¹Pa'ire paji cuaca do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'è cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'inë pao, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³²¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yè'èpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³Pa'ire paji cuaca do'ipi yecohua'i yejaña sihuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yè'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵Pa'è'è, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtëna pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë ju'è'è, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'è cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷Yecohua'ipi, quëna pëapi jëa huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi t'è'ca tëtejëna ju'è'è. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'ñire ju'ijë si'a hue'ña coa cuniroja'è'è, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, pa'è'è. ³⁸Airepa de'o pa'ini, si'aohua'i iye yeja pa'ipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare paniroja'è'è. ³⁹⁻⁴⁰Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

12 ¹I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire të'ijatëna pa'iyë sëtë jëocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jëoconi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huè'huëñu'u. ²Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'licona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'li ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuaca do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja te'tëna ja'rupi.

³Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuij'è'è, yo'o jujani jëoñe paja'cohua'i. ⁴Jä yè'ta'a mësarü t'ij'añe pa'ñë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'inëna. ⁵¿Mësarü tsoe huañëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëtë yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yè'è mamaquë coema'è pa'ij'è'è, më'è tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'è pa'ij'è'è.

⁶I oicohua'ini Èjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ējaë cato si'sequë api. 7Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuañoma'quë pa'iquë'ni? 8Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'lito mësaru i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. 9Cui'ne mai tsi pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? 10Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yëyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquë. 11Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyesele pa'lji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

12De'oji yure jaje pa'iyë sëte huajë tuture papi mësaru jëñare jël'jose'ere mëne mëajë'ë, cui'ne mësaru nëca sïcu tutu peoyere pï'najë'ë. 13Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

14Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ije Maija'quëre ñañe peoji. 15De'hua ñajë'ë, mësaru aquëpi, sëje oi joyo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. 16Mësaru acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau jël'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye majayërepa pa'iyë peoquë tomeajli. 17Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë seina, cacaiye pa'lajli, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

18Mësaru cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë pa'ë'ë, Israel pai tsiojajë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasiona, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne 19asama'pë pa'ë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'oje asama'pë pa'ë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco tï'lama'pë 20ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato pajli: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jea hue'ñe pajli, panita'a uiyopi seso etojaiñe pajli, nëicohua'ireje huaiye pajli, jaro tsa'cucohua'ire," capi. 21Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje."

22Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, 23Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë.

Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire ìohua'ì yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu què'rona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nescicohua'ì què'rona tsiojaë'ë, ²⁴huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie què'rona tsiosicohua'ìpi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'ì jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa tì'añe peoji, Maija'quë ma'tëmöre papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaisicohua'ì. ²⁶Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'coë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmöje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna." ²⁷Jaje tijupë cani caji, si'aye ì de'huase'e ñu'cuye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayerere pase'e nëaja'core. ²⁸Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja ìsi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ìte necañu'u. ²⁹Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toajë pa'ì api.

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

13 ¹Maija'quë do'ijë sëte jëoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ²Cui'ne mësaru huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ì jë'quë huiñaohua'ì a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye ìohua'ì huë'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.

³Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi ìohua'ì ja're co sitore pa'iyëje pa'ye. Mësaruje cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'ì sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

⁴Si'aohua'ì huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'ì nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi ìohua'ì yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ìpi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësaru payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jeo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jëoco huesoyeje paja'quë a'ë." ⁶Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje:

Ëjaëpi yë'ëre cöcaiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itoje.

⁷Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'ì pa'ise'ere, me jaohua'ì pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë ìohua'ì pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸Jesucristo cato ìpi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o tì'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcائي, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ì ja'në ye'yese'ere jëoni tìñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰Mai cato payë, tñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aïne peoye a'ë. ¹¹Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi' caquë tsiere de'o huë'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. ¹²Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesli caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'je pa'ye. ¹⁴Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë sayë. ¹⁵Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'iyë sëte mai yë'opopi de'loquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶Huanëyema'pë pa'ijë'ë, mësarü co'amañapi peocohua'ire çocaiyere. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañeñere de'oye sehuocajjë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacajjë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti çocaiye peosipi.

¹⁸Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre seçacajjë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësarü ja're çoni pa'i ja'ñere cajë. Seçacajjë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diusupi yëi ñama Èjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'loquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²²Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacajjë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quërona titasiquë pa'ito i ja're çoni sasi'i, mësarute do'i sai maca. ²⁴Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacajjë'ë. ²⁵Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.